

STRATEŠKI NAČRT

INŠTITUTA ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO
IN MIGRACIJE ZRC SAZU,
2021–2026

Strateški načrt Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU (ISIM) za obdobje 2021–2026 postavlja osnovne smernice naši prihodnji dejavnosti, prizadevanjem za specifične rezultate in odločitvam v naslednjih petih letih. Povezan je s temeljnimi razmisleki na treh osnovnih področjih delovanja: rezultati, ljudje in financiranje. Vsi načrtovani cilji so povezani z oblikovanjem raziskovalne skupine kot enote, ki omogoča individualne znanstvenoraziskovalne zgodbe, a je hkrati kolektiv, kjer se udejanja sinergija skupine in timskega dela kot nova kvaliteta. Slednje je povezano s stabilno kadrovsko politiko in s kvalitetnimi pogoji dela. Verjamem, da bodo z jasno strateško usmerjenostjo naše raziskovalne ambicije uresničene veliko uspešneje. Pričujoča strategija bo v pomoč zaposlenim za kvalitetno izvajanje delovnih obveznosti kot tudi izkaznica ISIM-a pogledom od zunaj.

Predstojnica: prof. dr. Marina Lukšič Hacin

ZRC SAZU

Inštitut za slovensko
izseljenstvo in migracije

POVZETEK

Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije (ISIM) je bil ustanovljen leta 1982 in je del Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU) – vodilne slovenske znanstvenoraziskovalne institucije na področju humanistike in družboslovja. Naša vizija v strateškem obdobju 2021–2026 je nadaljnje utrjevanje mesta inštituta kot osrednje nacionalne institucije na področju selitev in izseljenstva ter vse bolj ambiciozno in vidno delovanje v mednarodnem prostoru.

V obdobju do leta 2026 bomo uresničili tri prioritete cilje:

1. izboljšali bomo rezultate na področju pridobivanja in izvajanja temeljnih in drugih kakovostnih raziskovalnih projektov,
2. izboljšali bomo raziskovalno odličnost naših raziskovalk in raziskovalcev in podpirali njihovo timsko delo in sodelovanje,
3. zagotovili bomo dolgoročno finančno stabilno poslovanje ISIM.

Za doseganje prioriteten ciljev smo oblikovali vrsto strategij, ki so predstavljene v tem strateškem dokumentu. Zavedamo se, da je odličnost raziskovalnega inštituta ISIM odličnost njegovih zaposlenih. Zato bomo še naprej gradili našo prepoznavnost in raziskovalno odličnost na temelju podpore svojim zaposlenim in na povezavah z drugimi odličnimi mednarodnimi raziskovalnimi institucijami in raziskovalci.

Uporabljeno slikovno gradivo:

Na železniški postaji v Ljubljani leta 1974 (avtor Svetozar Busić, hrani © Muzej novejšje zgodovine).

Ljubljanski grafit (avtorica Tjaša Zidarič, 2012, lastnik fotografij © Slovenski etnografski muzej).

Ladja iz oglasa (last Marjana Drnovška).

Samski Dom v Ljubljani (avtor Miško Kranjec, 1979, hrani © Muzej novejšje zgodovine).

Kandidatke za Miss SNPJ iz leta 1958 (neznan avtor, hrani Cecilia Dolgan).

Razglednica iz Aleksandrije (last Marjana Drnovška).

POSLANSTVO, VIZIJA TER VREDNOTE

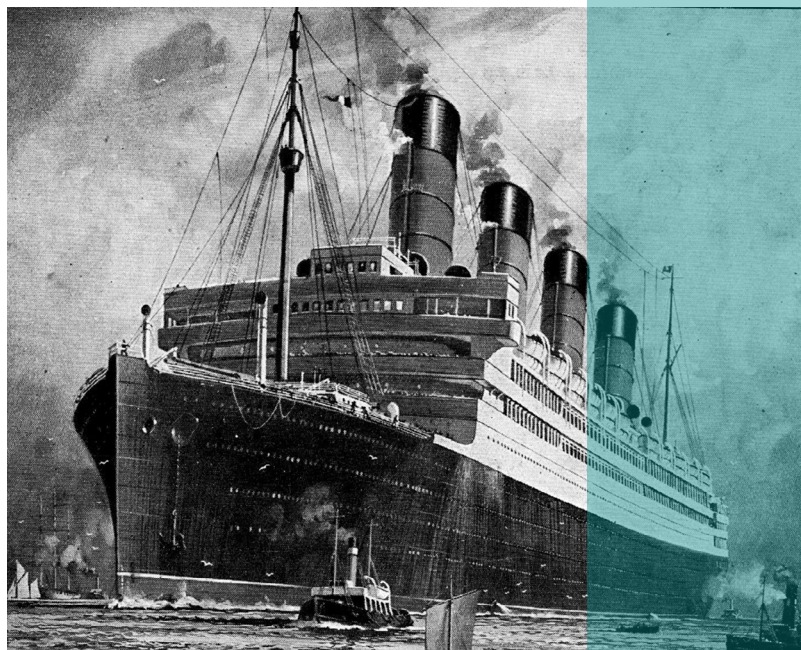
Naše poslanstvo je preučevanje in razumevanje selitev v vseh njihovih razsežnostih ter pojavnostih s poudarki na slovenskem izseljenstvu.

Naša vizija je vsebinsko, teoretsko in metodološko razvijati migracijske študije kot relevantno raziskovalno polje v humanistiki in družboslovju, z namenom, da prispevamo k bolj tolerantni, dialoški, demokratični in vključujoči družbi. Odlikujejo nas večdisciplinarnost, široko razumevanje sodobnih (globalnih) družbenih procesov in skupinsko delo za vrhunske rezultate. Utrdili bomo naše mesto osrednje nacionalne institucije na področju preučevanja selitev, s poudarki na slovenskem izseljenstvu, in vse bolj ambiciozno in vidno delovali v mednarodnem prostoru.

DOSEDANJI DOSEŽKI

Od leta 1982 do danes, v štirih desetletjih delovanja, se je ISIM razvil v edini slovenski raziskovalni inštitut, ki se v celoti posveča selitvam v preteklosti in danes. Iz ozkega fokusa na slovensko izseljenstvo v preteklosti se je danes raziskovanje razširilo še na področja priseljevanja, integracije, multikulturalizma in drugih s selitvami povezanih pojavov. Danes zaposluje 20 sodelavk in sodelavcev, od tega 17 raziskovalk in raziskovalcev, ki pokrivajo različne discipline in vsebine, in tri strokovne sodelavke. Inštitut je bil vse od začetka zasnovan večdisciplinarno in še danes deluje na tem temelju, ki ga nadgrajujemo z meddisciplinarnimi preučevanji selitvenih fenomenov. Sodelujemo z raziskovalkami in raziskovalci iz drugih slovenskih in tujih humanističnih in družboslovnih institucij. V svojem delu smo vedno sledili konceptualnim in metodološkim spremembam in novim pristopom v migracijskih študijah v mednarodnem prostoru. Raziskovalni pristopi temeljijo že desetletja na razumevanju selitev kot enem od konstitutivnih družbenih pojavov, ki zaznamuje družbena, socialna, kulturna, gospodarska idr. dogajanja na lokalni, regionalni, nacionalni in globalni ravni. Za prenos našega znanja na različne zainteresirane javnosti je pomembno, da je več naših raziskovalk in raziskovalcev že desetletja vpetih v pedagoški proces v formalnih in neformalnih izobraževalnih okoljih, v katerih si prizadevamo, da bi dosegli boljše razumevanje današnjih selitvenih fenomenov in prispevali k senzibilizaciji družbenega okolja. Med vidnimi dosežki ISIM-a sta znanstvena revija *Dve domovini/Two Homelands*, ki izhaja od leta 1990 in postaja vse bolj mednarodno prepoznavna migracijska revija, ter knjižna zbirka *Migracije*, ki izhaja od leta 1991 in z več kot tridesetimi monografskimi deli širšemu bralstvu predstavlja spoznanja temeljnih in izvirnih migracijskih raziskav. S celovitim pristopom bomo tudi v prihodnje delovali kot znanstveni in družbeni subjekt, ki je s specifičnimi kompetencami odgovorno vpet v dogajanje vse bolj mobilnega in globalno povezanega sveta.

REZULTATI IN DEJAVNOSTI

STRATEŠKI NAMEN

Podpirali bomo raziskovalno odličnost raziskovalk in raziskovalcev ISIM-a, njihovo delo na odličnih domačih in mednarodnih projektih. Spodbujali bomo kolektivno in večdisciplinarno raziskovalno delo. S tesnejšim povezovanjem v širšem mednarodnem prostoru bomo utrdili svoj položaj relevantnega raziskovalnega instituta s področja selitev. Povečali bomo prepoznavnost na mednarodni ravni. Še naprej bomo razvijali dediščino dosedanjega delovanja ISIM-a na področju izobraževanja, osveščanja in senzibilizacije slovenske družbe.

CILJI

Projekti

Intezivno bomo podpirali vključenost v mednarodne temeljne raziskovalne projekte. Z bolj selektivnim izbiranjem projektov bomo podpirali zlasti kakovostne aplikativne projekte, ki se v večji meri nanašajo na matična raziskovalna področja ISIM-a (navedena pod 5.2. Ljudje/Cilji).

Temeljno financiranje

Osnovni cilj je, da bo ISIM tudi v obdobju 2021–2026 ostal v skupini najodličnejših programskih skupin pri letnih evalvacijah ARRS.

Institucionalno povezovanje

Okrepili bomo povezave z domačimi in mednarodnimi raziskovalnimi inštitucijami in mrežami. Cilj povezovanja je povečanje števila uspešnih skupnih projektov s kakovostnimi in uveljavljenimi partnerji.

Publicistična dejavnost

Ohranjali in razvijali bomo kvalitetno, razvejano in mednarodno prepoznavno publicistično dejavnost. Naš cilj je, da revija Dve domovini/Two Homelands postane ena od mednarodno prepoznavnejših migracijskih revij. Še naprej bomo skrbeli za objave odličnih znanstvenih monografij v sklopu zbirke Migracije.

STRATEŠKE AKTIVNOSTI

Projekti in področja raziskovanja

Sledili bomo matičnemu raziskovalnemu fokusu in matičnemu raziskovanju ISIM-a. Pri tem bomo podpirali sodelavce pri prijavih na temeljnih in aplikativnih projektih, ki ustrezajo ključnim kriterijem željenih projektov ISIM-a.

Povezovanje

Izvajali bomo sistematičen pristop za večjo vpetost in povezanost v mednarodni raziskovalni prostor. Identificirali bomo relevantne institucije, vsebinska in geografska področja. Načrtno bomo razvijali odnose s tujimi partnerji, zlasti s ciljem vstopa v relevantne raziskovalne partnerske mreže.

Z večjo prisotnostjo na mednarodnih in nacionalnih dogodkih bomo krepili tesnejše, tudi osebne povezave s ključnimi akterji.

Druge (podporne) dejavnosti

- Publicistična: Spodbujali bomo objave in diseminacijo raziskovalnih dosežkov v/pri uglednih mednarodnih znanstvenih revijah in založbah; krepili kakovost, odmevnost (citiranost) in ugled revije Dve domovini/Two Homelands z ustreznimi programskimi prijemi (npr. s tematskimi sklopi/številkami in s sodelovanjem z domačimi ter s tujimi referenčnimi avtorji).
- Pedagoška: Spodbujali bomo k sodelovanju in prenašanju znanj v pedagoške ter izobraževalne procese po celotni vzgojno-izobraževalni vertikali v Sloveniji in v tujini.
- Bibliografsko-dokumentarna: Nadgrajevali bomo knjižnični fond, dokumentarne zbirke in ostalo gradivo, v sodelovanju z arhivskimi, s knjižničnimi, z muzejskimi in drugimi ustanovami.
- Promocijska: Izvajali bomo aktivnosti in sodelovali pri pobudah znanstvenega, strokovnega, kulturnega in informativnega značaja, ki pripomorejo k prepoznavnosti migracijskih študij ter ISIM-a v znanstveni in širši javnosti. Razvijali bomo sodobno celostno podobo ISIM-a in promocijo digitalnih vsebin in pristopov k preučevanju migracij.

STRATEŠKI NAMEN

Uspeh ISIM-a je odvisen od kakovosti, rezultatov in podpore sodelavk in sodelavcev. Zagotavljali bomo najboljše možno raziskovalno okolje, s prepoznavanjem in z razvojem potencialov zaposlenih. Pozornost bomo usmerjali v zagotavljanje kariernih možnosti, ohranjanje oz. novo zaposlovanje odličnih raziskovalk in raziskovalcev, ki se bodo sposobni prilagajati potrebam ter priložnostim v nacionalnem in mednarodnem raziskovalnem prostoru.

CILJI

- Podpirali bomo ambicije in raziskovalno odličnost zaposlenih ter hkrati spodbujali skupinsko delo raziskovalne skupine. Sledili bomo temeljnim znanjem in kompetencam raziskovalk in raziskovalcem. Temeljno vodilo raziskovalnega dela je profesionalnost.
- Razvijali bomo večdisciplinarnost in meddisciplinarnost v okviru prioritarnih disciplinarnih idr. področjih inštituta: zgodovina, sociologija, antropologija/etnologija/kulturologija, geografija, pedagogika, politologija, metodologija, demografija, ekonomija, pravo, jezikoslovje (s poudarkom na slovenskem jeziku in književnosti).
- Izboljšali bomo medsebojno sodelovanje in povezovanje zaposlenih v okviru ISIM-a. Hkrati bomo spodbujali povezanost raziskovalk in raziskovalcev s kolegicami ter kolegi in z relevantnimi akterji v mednarodnem raziskovalnem okolju. Okrepili bomo podporo mladim raziskovalkam in raziskovalcem ter kolegialno (medsebojno) pomoč zaposlenih.

STRATEŠKE AKTIVNOSTI

Krepitev raziskovalne odličnosti

Večjo pozornost bomo posvetili pridobivanju odličnih projektov, ki bodo omogočali nadgradnjo odličnosti raziskovalne skupine. Povečali bomo sistematično podporo prijavam na evropske raziskovalne projekte. Prizadevali si bomo, da pridobimo še večjo podporo Mednarodne projektne pisarne ZRC oziroma druge vrste podpore (trženje, mreženje idr.). S podporo novim metodološkim pristopom, z mentorstvi, s kolegialno pomočjo in z udeležbo

na ključnih mednarodnih konferencah bomo zagotavljali bogatenje kompetenc sodelavcev ISIM-a. Usmerjali in podpirali bomo krepitev vsebinskih in drugih kompetenc zaposlenih, z izobraževanji in mentorsko ali s kolegialno pomočjo. Zaposlenim bomo zagotovili tehnološko kakovostno in varno delovno okolje.

Sodelovanje in povezovanje ljudi

Eden ključnih ciljev strateškega obdobja 2021–2026 je krepitev strokovnega in večdisciplinarnega sodelovanja zaposlenih, kar bomo spodbujali z rednimi srečanji, vsebinskimi sestanki in z druženji. To bomo nadgrajevali s prijavi večdisciplinarnih projektov.

Veščine timskega dela, komunikacije, projektne delo in druge ključne veščine za uspešno izvajanje zahtevnih projektov bomo krepili z usposabljanjem na delovnem mestu in z dodatnim izobraževanjem. Spodbujali in krepili bomo povezovanje raziskovalk ter raziskovalcev s kolegicami in kolegi iz drugih inštitutov ZRC SAZU. Posebno pozornost bomo namenili povezovanju zaposlenih tako na osebni kot na formalni ravni v relevantne tuje mreže. Okrepili bomo podporo mladim raziskovalkam in raziskovalcem z mentoriranjem in s kolegialno pomočjo.

Ohranjanje in zaposlovanje kadrov

Pri izbiri novih sodelavk in sodelavcev bomo iskali zlasti ljudi z odličnimi referencami, ustreznimi znanji ter z dolgoročno relevantnih strokovnih področij. Posebno pozornost bomo usmerili v razvoj in ohranjanje odličnih raziskovalk in raziskovalcev. Glede na možnosti bomo stremeli k povečevanju finančne varnosti odličnih mladih raziskovalk in raziskovalcev. Pri kratkoročnih projektih zaposlitvah bodo imeli prednost sodelavke in sodelavci iz drugih inštitutov v okviru ZRC SAZU. Po potrebi bomo poiskali tudi začasno sodelovanje izven ZRC SAZU.

Pedagoško delo

Zaposlene bomo podpirali pri opravljanju pedagoških aktivnosti.

FINANCIRANJE

STRATEŠKI NAMEN

Glavni strateški namen je ohranjanje finančne stabilnosti, ki bi omogočala dobre pogoje za odlično raziskovalno delo vseh zaposlenih na ISIM-u.

CILJ

Vzpostavili bomo prilagodljiv sistem obvladovanja stroškov, tako da se bomo lahko prilagajali morebitnim nihanjem prihodkov, ob čemer bomo še naprej razvijali etičen odnos do vseh zaposlenih na ISIM-u.

STRATEŠKE AKTIVNOSTI

Večjo finančno stabilnost bomo dosegali z izboljšanjem oziroma profesionalizacijo podpore pri prijavi vlog na razpise, z dvigom finančnih veščin in znanj prijaviteljev projektov. Vse raziskovalke in raziskovalce bomo spodbujali k sodelovanju pri prijavljanju na razpise za kakovostne projekte, s poudarkom na temeljni znanosti.

Izvajali bomo sistematičen pristop k mreženju in povezovanju z relevantnimi inštitucijami in organizacijami v slovenskem in mednarodnem raziskovalnem prostoru. Izvajali bomo mentoriranje zaposlenih za uspešno izvajanje mreženja in sodelovanja.

Še naprej bomo razvijali možnosti za ustreznejše nagrajevanje zaposlenih za odlične rezultate. Pri tem bomo sledili kadrovski politiki in smernicam ZRC SAZU.

Razvijali bomo enoten, odprt, etični odnos do kadrov, ob upoštevanju finančno raziskovalnih pogojev.

Načrtno bomo iskali druge vire prihodkov, npr. iz pedagoškega dela (tako formalnega kot neformalnega izobraževanja), iz krajših gostujočih predavanj, ekspertnih svetovanj, iz naslova štipendij za mlade raziskovalce, od prodaje knjig ipd.

Posodobili bomo javno podobo ISIM-a, in sicer z ukrepi, kot so vsebinsko vizualna prenova spletne strani, s kakovostnimi javnodostopnimi vsebinami, z organizacijo mednarodnih konferenc, z objavo sodobne strategije, z večjo prisotnostjo v medijih in na socialnih omrežjih.

